

РЕФЕРАТ
ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА
ОБЛАСТ МЕЃУНАРОДНА ЕКОНОМИЈА НА ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ
УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП

Со Одлука бр. 1202-150/6 од 17.12.2021 година донесена на 214. седница на Наставно-научниот совет на Економски факултет, одржана на 17.12.2021 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на еден наставник во сите наставно-научни звања за научната област меѓународна економија на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниот состав:

- **д-р Весна Георгиева-Свртинов**, вонреден професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област меѓународна економија - претседател;
- **д-р Емилија Митева-Кацарски**, вонреден професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област меѓународна економија - член;
- **д-р Круме Николоски**, редовен професор на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, наставно-научна област историја на економската мисла - член;

Конкурсот за овој избор беше објавен во дневните весници „Слободен печат“ и „Коха“ на 1.12.2021 година при што во предвидениот рок се пријави само кандидатот доц. д-р Влатко Пачешкоски, вработен на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип.

Врз основа на прегледот на приложената документација од кандидатот доц. д-р Влатко Пачешкоски, Рецензентската комисија до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, има чест да го поднесе следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Д-р Влатко Пачешкоски е роден на 1.3.1980 година во Прилеп. Основното и средното образование ги завршува со континуиран одличен успех. Своеото образование го продолжува на Економскиот факултет во Прилеп при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, каде што дипломира на насоката Меѓународна економија со просечен успех од 9.16 во 2002 година, вбројувајќи се како еден од најдобрите студенти во неговата генерација. По завршувањето на студиите се запишува на постдипломските студии на Економски факултет - Прилеп при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Битола, на насоката Меѓународна економија и бизнис, коишто ги завршува со просечен успех од 9.78 и со одбраната на магистерскиот труд на тема „Положбата и перспективите на земјите во развој во светската економија“ се стекнува со научниот степен магистер на економски науки, област меѓународна економија.

Д-р Влатко Пачешкоски го продолжува високото образование со упис докторски студии на Економскиот институт при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје во научната област меѓународна економија. Докторира на 7.8.2016 година со одбрана на докторскиот труд „Перспективи за подобрување на положбата на земјите во развој во светската економија“.

Веднаш по дипломирањето (од септември 2003 до 2008 година), кандидатот е ангажиран како демонстратор на Економскиот факултет - Прилеп при Универзитетот „Св. Климент Охридски“ - Битола, каде што покрива предмети од областа меѓународна економија.

Од септември 2009 година работи како асистент на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип, каде што покрива предмети од областа меѓународна економија.

Во 2017 г. е избран за доцент на Економскиот факултет при УГД каде што ги предава предметите: Глобална економија, Глобализација, Меѓународни финансии, Меѓународен развој итн.

Во делот на научноистражувачката работа д-р Влатко Пачешкоски во својата академска кариера објавува бројни научни и стручни трудови, како и други рецензирани публикации, при што во најголем дел од неговата научноистражувачка и стручна активност е фокусирана на теми од областа на меѓународна економија.

Законски услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање вонреден професор

Општи и посебни услови кои треба да ги исполнува кандидатот за избор во звање согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип.

Општи услови за избор:

- Просечен успех: Д-р Влатко Пачешкоски на прв циклус студии, како дипломиран економист има остварен просечен успех од 9,16 (на насока Меѓународна економија), додека на втор циклус студии, како магистер на економски науки (област меѓународна економија) има остварен просечен успех од 9,78.
- Научен степен доктор на науки од научната област за која се избира: Д-р Влатко Пачешкоски е доктор на економски науки, при што јавно на 8.7.2016 година ја одбрал докторската дисертација од областа на меѓународна економија под наслов „Перспективи за подобрување на положбата на земјите во развој во светската економија“ на департаментот за Меѓународна економија на Економскиот институт во Скопје.
- Претходен избор во звање: На 9.6.2017 година д-р Влатко Пачешкоски е избран во звање доцент на Економскиот факултет при УГД во Штип.
- Објавени научни трудови во референтни научни публикации. Од изборот за доцент (во последните 5 години) кандидатот има објавено повеќе од 20 меѓународни труда, од кои на 7 се јавува како прв автор (сите трудови се достапни во репозиториумот на следниот линк <https://eprints.ugd.edu.mk/view/creators/Paceskoski=3AVlatko=3A=3A.html>)

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Публикација	Години на издавање
1.	Paceskoski, Vlatko and Georgieva Svrtinov, Vesna (2021)	Economic implications from the globalization process to less developed countries	International Journal Scientific Papers45 (1). pp. 211-220.ISSN 2545-4439	12 години
2.	Paceskoski, Vlatko and Georgieva Svrtinov, Vesna (2021)	Capital and population as factors for economic development in less developed countries	Knowledge International Journal, 45 (1). pp. 227-238. Knowledge International Journal, 46 (5). pp. 749-758.	12 години
3.	Paceskoski, Vlatko and Georgieva Svrtinov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija (2021)	Transformation of the world economic order-through reform of the International Monetary Fund.	Knowledge International Journal, 46 (5). pp. 749-758. ISSN 2547-4439	12 години

4.	Paceskoski, Vlatko and Nikoloski, Krume (2018)	The reforms of the International Monetary Fund for economic development in the developing countries.	International Journal Scientific Papers, 28 (5). pp. 1477-1482. ISSN 1857-923X	12 години
5.	Paceskoski, Vlatko and Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka (2018)	Foreign direct investments and effects in development countries.	Journal of Economics, 3 (2). pp. 41-49. ISSN 1857-9973	6 години
6.	Miteva-Kacarski, Emilija and Paceskoski, Vlatko and Koleva, Blagica (2017)	Анализа на трговските релации меѓу Република Македонија и Република Бугарија	Knowledge - International journal, 20 (2). pp. 627-632. ISSN 2545-4439 1857-923X	12 години
7.	Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and Paceskoski, Vlatko (2018)	Analyses of the trade relations between the Republic of Macedonia and Greece.	KNOWLEDGE – International Journal, 26.1 (1). pp. 221-226. ISSN 2545-4439	12 години
8.	Georgieva Svrtinov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija and Paceskoski, Vlatko (2021)	Banking sector performance during the COVID-19 crisis in the Republic of North Macedonia.	Journal of Economics, Special Issue. pp. 221-230. ISSN 1857-9973	6 години
9.	Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and Paceskoski, Vlatko (2021)	COVID-19 and non-tariff measures.	Journal of Economics, Special Issue. pp. 185-195. ISSN 1857-9973	6 години
10.	Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and Paceskoski, Vlatko (2018)	Analysis of the trade relations between the Republic of Macedonia and the Czech Republic.	European Journal of Business, Economics and Accountancy, 6 (3). pp. 59-70. ISSN 2056-6018	9 години

- Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик: Кандидатот доставил потврда за познавање на англиски јазик.
- Способност за изведување на високообразовна дејност: Академската кариера на кандидатот Пачешкоски започнува уште во 2003 година со неговиот прв избор како демонстратор на Економски факултет во Прилеп, а продолжува со неговиот избор како помлад асистент во 2009 година и асистент во 2012 година во 2017 година е избран за доцент на Економски факултет во Штип. Како доцент ги предава предметите: Глобална економија, Глобализација, Меѓународен развој, Современи економски системи, Статистика за бизнис.

Посебни услови:

- Рецензирани скрипта и практикум: Кандидатот има издадено:
 - Во 2016 година издава скрипта „Глобализација - економски аспекти“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/565>) ISBN 978-608-244-318-8, и практикум под наслов „Меѓународна економија – меѓународни финансии и трговија“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/558>) ISBN 978-608-244-317-1. Како коавтор ги издава и следните книги под наслов „Економика на претпријатија“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/543>) ISBN 978-608-244-322-8, „Економската мисла на класичната и кејнзијанската школа“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/538>) ISBN 978-608-244-309-6
 - 2021 година издава скрипта под наслов „Глобална економија“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/1022>) ISBN 978-608-244-847-3 и практикум „Глобална економија“ (<http://e-lib.ugd.edu.mk/1021>), ISBN 978-608-244-846-6

- Учество во научноистражувачки проекти: Кандидатот Пачешкоски учествува во повеќе домашни и меѓународни проекти (Проектите се навадени подолу во евалуацијата);
- Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници: Доц. д-р Пачешкоски бил ментор на 15 дипломски труда и претседател и член на повеќе комисији за одбрани на дипломски и магистерски трудови. Активно учествува во соработка на проекти и трудови со асистентите вработени на Економскиот факултет при УГД.

Кандидатот Пачешкоски го има остварено потребниот број на поени (минимум 75) кои се однесуваат на целокупната актива на лицето: (НО)=30; (НИ)=136; (САОР)=37; или вкупно 203 поени. (Детали подолу во табелата)

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Д-р Влатко Пачешкоски со наставно-образовна и научноистражувачка дејност започнува во 2003 година, вклучен во наставно-образовната и научноистражувачка дејност како демонстратор на Економски факултет – Прилеп, при Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Битола, каде што бил ангажиран на следниве предмети: 1. Меѓународни економски односи (II семестар); 2. Меѓународни финансии (VIII семестар); 3. Теорија и политика на економски развој (VII семестар); 4. Глобализација (IV семестар), 5. Развој на економската мисла (I семестар), 6. Анализа на работењето (VIII семестар). Во тој период д-р Влатко Пачешкоски одржувал вежби по гореспоменатите предмети, подготвувал материјали за вежби и помагал во подготовка на материјалот за предавање на ресорните професори.

Врз основа на јавен конкурс, кандидатот д-р Влатко Пачешкоски во октомври 2009 година е избран во наставно-научно звање помлад асистент на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, во областа меѓународна економија. Д-р Влатко Пачешкоски за време од три години како помлад асистент има одржувано вежби по следните предмети: Меѓународен монетарен и трговски систем, Меѓународни финансии, Меѓународен развој, Современи економски системи и глобализација, Монетарна економија, Одржлив развој, Меѓународни организации и интеграции, Економика на претпријатија, Економија на животна средина. Врз основа на јавен конкурс, кандидатот д-р Влатко Пачешкоски во октомври 2012 година е избран во наставно-научно звање асистент на Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, во областа меѓународна економија. Кандидатот како асистент има одржувано вежби по следните предмети: Меѓународен монетарен и трговски систем, Меѓународни финансии, Меѓународен развој, Современи економски системи и глобализација, Монетарна економија, Одржлив развој, Меѓународни организации и интеграции, Економика на претпријатија, Економија на животна средина. Основни активности во тој изборен период биле: Одржување на вежби на студентите од прва до четврта студиска година, подготовка на материјали за вежби, дежурање на колоквиуми и испити, преглед на семинарски на студентите, подготовка на студиски програми и елаборати, организација на меѓународна конференција и др.

Како **доцент** на Економскиот факултет (УГД) – Штип д-р Влатко Пачешкоски е избран на 9.6.2017 г. [1] и ги предава предметите Глобална економија, Меѓународен развој, Индустриска економија, Глобализација, Статистика за бизнис.

Д-р Влатко Пачешкоски е автор и на неколку високошколски учебни помагала, односно рецензирани скрипти и практикуми за предавања и вежби од областа на меѓународна економија. Ментор е на 15 дипломски труда и претседател и член на повеќе комисији за одбрани на дипломски и магистерски трудови.

Од изборот за доцент (во последните 5 години) кандидатот има објавено преку 20 труда во списанија со меѓународен одбор од кои дел во земјата дел во странство. На 7 од објавените трудови се јавува како прв автор, а на останатите во коавторство со други професори и соработници. Кандидатот до денес е активен член на Сенат при Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип.

Трудови објавени во референтна научна публикација согласно со Законот за високото образование во последните пет години пред објавување на Конкурсот:

Референтни трудови во кои д-р Влатко Пачешкоски се јавува како прв автор:

- **Paceskoski, Vlatko** and Georgieva Svrтинov, Vesna (2021) *Economic implications from the globalization process to less developed countries*. Knowledge International Journal, 45 (1). pp. 211-220. [2]

Евалуација на трудот: Во овој труд на експлицитен и симплифициран начин се презентирани комплексните противречности од процесот на глобализација во светската економија. Всушност, консеквенциите од процесот на глобализација се рефлектираат претежно врз помалку развиените земји, додека пак предностите (бенефитите) од овој процес ги апсорбираа една мала група на земји т.е. високоразвиените земји. Имајќи го предвид претходното, факт е дека глобализацијата е во тек и дека, барем во сегашната фаза, се одвива асиметрично. Различното ниво на економска развиеност на одделните земји е веројатно основната причина што голем дел од нив не може да се интегрира во светските економски текови, т.е. не може да ги апсорбира позитивните страни на процесот на глобализацијата или ако евентуално ги апсорбира во помала мера. Друг дел на земји се наоѓа надвор од процесот на глобализацијата или е апсолутно „изгубен“ во него. Во трудот се констатира дека апострофираната маргинализација во сегашната етапа на глобализацијата е неизбежен факт, бидејќи во основата на глобализацијата вграден е моделот на „пазарниот фундаментализам“ кој per definition делува според принципот центар - периферија id est продуцира регионални диспаритети фаворизираќи ги развиените земји, а дестимулирајќи ги помалку развиените земји.

- **Paceskoski, Vlatko** and Georgieva Svrтинov, Vesna (2021) *Capital and population as factors for economic development in less developed countries*. Knowledge International Journal, 45 (1). pp. 227-238. [3]

Евалуација на трудот: Во овој труд посебен акцент се става на капиталот и населението, како клучни фактори за економски развој на една национална економија. Имено, од емпиријата е познато дека капиталот и населението се круцијални фактори за економскиот развој на секоја национална економија, а посебно за земјите во развој. Всушност, тргнувајќи оттука, во овој труд предмет на анализа е улогата и значењето на капиталот и трудот за економскиот развој со посебен осврт врз ЗВР (Земјите во развој). Односно се анализирани следните проблеми: што треба да преземат развиените земји во насока на поквалитетно финансирање на општествено економскиот развој на ЗВР и значењето на капиталот за економскиот развој. Анализирани се структурата и формите на трансфер на капитал од развиените кон ЗВР. Исто така, акцент е ставен на официјалната помош што треба да ја издвојуваат развиените земји за развој на помалку развиените земји. Од друга страна, имајќи ја предвид ограниченоста на овие земји со капитал во трудот посебно е истакнато значењето на акумулацијата на капиталот. Бидејќи во многу случаи нивниот развој е непосредно поврзан со индустријализацијата преку акумулација на капиталот. Земјите во развој во иднина треба посебно акцентот да го стават на важноста на акумулација на капитал и да ја потенцираат потребата од зголемување на своето ниво, односно на зголемување на степенот на акумулација на капиталот. И на крај, во трудот се констатира дека ефикасноста во користењето на капиталот зависи и од низа други фактори како што се: продуктивноста на трудот, ефикасноста на институциите, економската инфраструктура, ориентација за развој, социјалните вредности, квалитетот на образованието на работна сила, функционирањето на финансискиот пазар итн.

- **Paceskoski, Vlatko** and Georgieva Svrтинov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija (2021) *Transformation of the world economic order-through reform of the International Monetary Fund*. Knowledge International Journal, 46 (5). pp. 749-758. [4]

Евалуација на трудот: Во трудот се изнесени основните состојби во светската економија, изразени преку учеството во меѓународниот финансиски систем на помалку развиените земји. Всушност, оттука во голема мерка зависи развојот и надминувањето на круцијалните проблеми со коишто се соочуваат овие земји. Во трудот е имплементирана

анализа на улогата и значењето на меѓународниот финансиски систем за помалку развиените земји. Во таа насока презентирани се и методите, начините и препораките за потреба од реформа на постојниот светски финансиски поредок. Со посебен осврт на потребните реформи во меѓународниот монетарен фонд. Тука е истакната улогата и значењето на потребната реформа во начинот на управување, распределбата на ресурси, технологијата на гласање и набљудувачката улога што ја има меѓународниот монетарен фонд во светската економија. Во трудот се констатира дека повеќе од неопходна е трансформација на меѓународниот монетарен систем во насока за што порамноправно учество на сите субјекти до финансиски средства пред сè на помалку развиените земји, со што би се овозможиле поголеми стапки на економски раст и развој во светската економија.

- **Paceskoski, Vlatko** and Nikoloski, Krume (2018) *Реформите во Меѓународниот монетарен фонд за побрз економски развој во земјите во развој*. International Journal Scientific Papers, 28.5. ISSN 1857-923X [5]

Евалуација на трудот: Целта на овој труд е дека истражувањата и анализите покажуваат дека начините на финансирање на економскиот развој на земјите во развој и меѓународниот финансиски систем не се приспособени и не одговараат целосно на развојните потреби на овие држави. Системот на меѓународно финансирање на развојот, во чии рамки забележливо учество имаат меѓународните финансиски институции не претставуваат адекватен инструмент за помагање на развојот на стопанствата на земјите во развој. Конкретно, овој систем треба да се реформира. Потребно е системот да ги вгради елементите на автоматизам, стабилност и континуитет. На овој начин ќе се овозможи поголем интензитет и динамика во економскиот раст, како и подобрување на квалитетот на тој раст на земјите во развој.

- **Paceskoski, Vlatko** and Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka (2018) *Foreign direct investments and effects in development countries*. Journal of Economics, 3 (2). pp. 41-49. ISSN 1857-9973 [6]

Евалуација на трудот: Овој труд го анализира директното и индиректното влијание на приливите на СДИ врз економскиот раст и развој на земјите во транзиција. Како заклучок и препорака за креаторите на политиките е дека СДИ во секоја ситуација не носат долгорочни придобивки за земјите домаќини. Со подобрување на апсорпционите и приспособливите способности на домашните фирми и со усвојување поактивни политики кон СДИ, далеку поверојатно е да се појават развојните ефекти, од приливот на СДИ.

Останати референтни трудови:

- Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** and Koleva, Blagica (2018) *Analysis of the trade relations between the Republic of Macedonia and the Republic of Bulgaria*. Knowledge International Journal, 20 (2). pp. 627-632. [7]
- Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Analyses of the trade relations between the Republic of Macedonia and Greece*. KNOWLEDGE – International Journal, 26.1 (1). pp. 221-226. ISSN 2545-4439 [8]
- Georgieva Svrtinov, Vesna and Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** (2021) *Banking sector performance during the COVID-19 crisis in the Republic of North Macedonia*. Journal of Economics, Special Issue. pp. 221-230. ISSN 1857-9973 [9]
- Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and **Paceskoski, Vlatko** (2021) *COVID-19 and non-tariff measures*. Journal of Economics, Special Issue. pp. 185-195. ISSN 1857-9973 [10]
- Miteva-Kacarski, Emilija and Cabuleva, Kostadinka and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Analysis of the trade relations between the Republic of Macedonia and the Czech Republic*. European Journal of Business, Economics and Accountancy, 6 (3). pp. 59-70. ISSN 2056-6018 [11]
- Georgieva Svrtinov, Vesna and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and **Paceskoski, Vlatko** and Koleva, Blagica (2019) *Determinants of Economic Growth in Republic of North Macedonia : An Empirical Study*. Journal of Economics, 4 (2). ISSN 1857-9973 [12]
- Nikoloski, Krume and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Industrial relations, political democracy and market economy*. International Journal Scientific Papers, 28.1. pp. 247-251. ISSN 1857-923X [13]

- **Paceskoski, Vlatko** and Nikoloski, Krume and Miteva-Kacarski, Emilija (2017) *International debt and developing countries*. In: Challenges of tourism and business logistics in the 21st century »ISCTBL 2017«, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Republic of Macedonia. [14]
- **Paceskoski, Vlatko** and Nikoloski, Krume and Miteva-Kacarski, Emilija (2017) *Process of globalization in the world economy*. In: Challenges of tourism and business logistics in the 21st century »ISCTBL 2017«, 24-25 Oct 2017, Gevgelija, Republic of Macedonia. [15]
- Cabuleva, Kostadinka and Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** (2019) *Анализа на трговските релации меѓу Европската Унија и Русија*. Godisen zbornik, 18. pp. 79-84. ISSN 1857-7628 [16]
- Georgieva Svrтинov, Vesna and Gorgieva-Trajkovska, Olivera and **Paceskoski, Vlatko** and Koleva, Blagica (2019) *Determinants of Economic Growth in Republic of North Macedonia : An Empirical Study*. Journal of Economics, 4 (2). ISSN 1857-9973 [17]
- Cabuleva, Kostadinka and Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Анализа на трговските релации меѓу Европската Унија и Кина*. Годишен зборник 2018, Економски факултет, 15. pp. 189-196. ISSN 1857-7628 [18]
- Nikoloski, Krume and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Economy and business: relations, conflicts and activities*. Godisen zbornik, 16 (10). pp. 89-93. ISSN 1857-7628 [19]
- Nikoloski, Krume and **Paceskoski, Vlatko** (2018) *Industrial relations, political democracy and market economy*. International Journal Scientific Papers, 28.1. pp. 247-251. ISSN 1857-923X [20].

Учество во научен проект:

- Temjanovski, Riste and Lazarov, Darko and Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** and Arsova, Monika (2018) *Transport infrastructure as well as a generic resource to boosting the economic growth of the Republic of Macedonia*. [21]
- Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Petrevska, Biljana and Serafimova, Mimoza and Boskov, Tatjana and Zezova, Aleksandra and Apostolov, Mico and Josheski, Dushko and **Paceskoski, Vlatko** and Namicev, Petar (2015) *Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија*. [22]

Член на уредувачки одбор:

- Yearbook - Faculty of Economics (2010-2017 година) [23]

Учебник, скрипта и практикум:

Учебник: Економика на претпријатија

Nikoloski, Krume and **Paceskoski, Vlatko** (2016). *Економика на претпријатија*. Goce Delcev University, Stip, Macedonia. ISBN 978-608-244-322-8.

URL: <http://e-lib.ugd.edu.mk/543> [24]

Учебникот „Економика на претпријатие“ пред сè е наменет за студентите на економските и други факултети при совладување на содржината за наставната дисциплина економика на претпријатија. Исто така, учебникот е корисен и за научните работници за нивни продлабочени истражувања на одделни сегменти од економијата на претпријатието, за менаџерите и вработените во претпријатијата кои се непосредно и посредно работат во одреден стопански субјект, како и носителите на економската политика и драгоцената основа за оние коишто сакаат да ги откријат многубројните принципи на економијата и деловните функции во претпријатието. Егзистирањето и функционирањето на претпријатието, имплементирани во сферата на принципите на работа и ефектите од профитот, денес се наметнува како фундирана основа на проширената репродукција и тековите во економијата. Во таа насока, значењето на темите што се обработуваат во трудот е објективно и корисно. Секако дека овој учебник, односно секој труд што претендира совесно и одговорно да ги остварува процесите и проблемите од работата на претпријатието претставува придонес за развојот на економската мисла.

Учебник: Економската мисла на класичната и кејнзијанската економска школа
 Nikoloski, Krume and Paceskoski, Vlatko (2016). *Економската мисла на класичната и кејнзијанската економска школа*. Универзитет „Гоце Делчев“ -Штип. ISBN 978-608-244-309-6.

URL: <http://e-lib.ugd.edu.mk/538> [25]

Економските појави и процеси еволуираат во секое општество и во различни општествено-економски услови. Економскиот процес е вграден во општеството и е во врска со сите аспекти на културниот и економскиот живот. Разбирањето на историските мисли, на економскиот систем и на економската теорија бара подигнување на свеста на социјален, историски и филозофски контекст во којшто тие се развиваат. Од овие причини, во книгата се разработуваат и елаборираат економските теории на класичната и кејнзијанска школа. Станува збор за две доминантни школи на економската научна мисла. Историјата на економската мисла е студија на алтернативни перспективи и објаснувања за тоа како економските процеси и појави функционираат. Важен аспект во проучувањето на економската мисла е да се идентификуваат факторите коишто ги поттикнуваат различните пристапи и перспективи на една економија. Во овој контекст, потребно е да се развијат алатки со чија помош може да се разберат различните пристапи и перспективи во општествено економските услови. Изучување и разбирањето на историјата на економската мисла е релевантна за студентите на Економскиот факултет, бидејќи кога ќе учат за еден предмет потребно е да имаат знаење за тоа како предметот еволуирал да неговата сегашна форма. Студирањето на историјата на економската мисла им помага на студентите за подобро разбирање на внатрешната динамика на одредена тема. Имено, студентите во наставната програма ќе ги изучуваат концептите и теориите кои се резултат од работата на претходните генерации на економисти. Сфаќањето дека економијата се развива како континуиран процес кој продолжува и денес е само по себе инспирација за оние кои сакаат да се обидат да се здобијат со подобро познавање на оваа тема, а можеби дури и да придонесат за нејзиниот понатамошен развој.

Скрипта:

Paceskoski, Vlatko (2016) *Глобализација - економски аспекти (скрипта)*. ISBN 978-608-244-318-8. URL: <http://e-lib.ugd.edu.mk/565>

Скриптата „Глобализација – економски аспекти“ пред сè е наменета за студентите од насоката Меѓународна економија. Има за цел да помага на студентите при совладување на содржината за наставните дисциплини како: Глобализација, Современи економски системи и глобализација. Исто така, трудот е корисен и за научните работници за нивни продлабочени истражувања на одделни сегменти од меѓународната економија. Егзистирањето и функционирањето на меѓународните економски односи на принципите на работа и ефектите од постојниот меѓународен монетарен и трговски систем фундирани на основа на проширената репродукција во светската економија.

Paceskoski, Vlatko (2021) *Глобална економија (скрипта)*. ISBN 978-608-244-847-3. URL: <http://e-lib.ugd.edu.mk/1022>

Скриптата „Глобална економија“ има за цел да помага на студентите при совладување на содржината за наставните дисциплини од област меѓународна економија. Исто така, трудот е корисен и за научните работници за нивни продлабочени истражувања на одделни сегменти од меѓународната економија. Во таа насока, значењето на темите што се обработуваат во трудот е објективно и корисно. Тргувајќи оттука во скриптата се истражувани и дава одговор на следниве тематски подрачја: Генеза на процесот на глобализација; Поимно определување и дефинирање на процесот на глобализација; Теоретските пристапи кон и за процесот на глобализација; Димензии (елементи) преку и во кои се манифестира глобализацијата (со посебен осврт на економската димензија); Фактори кои влијаат врз процесот на глобализација; Економските аспекти на процесот на глобализација манифестирани преку меѓународната трговија и меѓународните финансии; Противречностите од процесот на глобализација врз светското стопанство; Современите тенденции од процесот на глобализација.

Всушност, меѓународните економски односи и текови во светското стопанство пробудуваат големи интереса како во економската теорија исто така и во современата практика. До таквиот интерес се доаѓа поради фактот што состојбите, тековите и предизвиците од меѓународните економски односи имаат големо непосредно значење и влијание врз: човекот како индивидуа; стопанските субјекти; националните стопанства и светската економија.

Практикум:

Paceskoski, Vlatko (2016) наслов „Меѓународна економија – меѓународни финансии и трговија“ (URL <http://e-lib.ugd.edu.mk/558>) ISBN 978-608-244-317-1.

Д-р Влатко Пачешкоски во практикумот „Меѓународна економија – меѓународни финансии и трговија“ на експлицитен начин хронолошки ги објаснува поимите и појавите од соодветните области. Со тоа несомнено практикумот е од големо значење за студентите при подготовка на наставните дисциплини: Глобална економија, Глобализација, Меѓународни финансии, Надворешна трговија.

Paceskoski, Vlatko (2021) наслов „Глобална економија“ (URL <http://elib.ugd.edu.mk/1021>), ISBN 978-608-244-846-6.

Практикумот „Глобална економија“ од кандидатот Пачешкоски има за цел да помага на студентите при совладување на содржината за наставните дисциплини од област меѓународна економија. Исто така, трудот е корисен и за научните работници за нивни продлабочени истражувања на одделни сегменти од меѓународната економија. Во таа насока, значењето на темите што се обработуваат во трудот е објективно и корисно. Тргувајќи оттука, во практикумот кандидатот ги истражува и дава одговор на следниве тематски подрачја: процесите на глобализација и регионализација во светската економија; теоретски концепции, инструменти, мерки и регулатива на меѓународната трговија; регионални интеграции; улогата и значењето на меѓународното движење на капиталот во светската економија; меѓународни трговски и финансиски институции; девизен пазар и девизни курсеви; меѓународен пазар на капитал и биланс на плаќање.

Комисијата со сериозност цени дека д-р Влатко Пачешкоски при неговата научноистражувачка работа значително придонесува за осознавање и истражување на движењата на современите општествено-економски процеси. Кандидатот ги анализира истите и ги следи актуелните трендови во соодветните области, користејќи ја научната методологија и потоа ги трансферира овие знаења во неговата наставно-образовна дејност.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај научноистражувачката работа кандидатот пројавува и особен интерес и активности во стручно-апликативната дејност во насока на примена на научните сознанија во наставата и практиката и понатамошно продлабочување на стручните и научни сознанија кои воедно имаат и повратен ефект на нивна примена во наставниот процес. Воедно учествува и во факултетски тела и комисии. Имено, д-р Влатко Пачешкоски извршувал и други функции на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип и тоа:

- Член на Сенат од 2019 година, претставник на Економскиот факултет [26];
- Член на комисија за упис на студенти од 2014 - 2020 година [27, 28, 29, 30, 31];
- Член на комисија за избор на ректор јуни 2019 година [32].

Стручна монографија

Fotov, Risto and **Vlatko, Paceskoski** (2013) Феноменот на финансиската криза и импликациите врз светската економија, УГД – Штип (Економски факултет). Стручен текст наменет за сите заинтересирани за феноменот на финансиските кризи и нивните импликации врз светската економија со посебен осврт врз земјите во развој. [33]

Стручно-апликативни проекти

- Temjanovski, Riste and Lazarov, Darko and Miteva-Kacarski, Emilija and **Paceskoski, Vlatko** and Arsova, Monika (2018) *Transport infrastructure as well as a generic resource to boosting the economic growth of the Republic of Macedonia*.

Во проектот каде што учествува д-р Влатко Пачешкоски се истакнува дека ефикасниот транспортен систем е клучен фактор за економски развој во секоја земја. Во креирањето и функционирањето на заедничкиот пазар во ЕУ, хармонизирираниот развој на транспортната политика е централна фигура за овој успех. Ефективната транспортна инфраструктура е основа за постигнување на слободно движење на луѓе, стоки, услуги и капитал, што е главната цел на политиката на ЕУ. Моменталната состојба во однос на дистрибуцијата, квалитетот на транспортната инфраструктура во Република Северна Македонија. Глобалните промени во економската политика на Република Северна Македонија мора да бидат придружени со соодветни промени во транспортната политика. Подобрувањето на транспортните услови во Македонија претставува стратешки национален приоритет и придонес во европската транспортна политика. Глобалната економија наметнува зголемување барања за производителите, дистрибутерите и потрошувачите, зголемувајќи го притисокот на конкуренцијата меѓу сите пазарни актери, што несомнено се наметнува од потребата од примена на нови стратегии и повисоко ниво на ефективно планирање во транспортниот сектор, што исто така ќе овозможи координација и соработка меѓу компаниите и националните економии ширум светот. Во таа насока, се нагласува прашањето како да се подобрат условите во транспортната инфраструктура, особено во оние економии кои немаат директен пристап на море, што ќе овозможи поголема конкурентност на националната економија, генерирање економски раст и развој, вработување и усогласен регионален развој на државата.

– Jakovlev, Zlatko and Koteski, Cane and Petrevska, Biljana and Serafimova, Mimoza and Boskov, Tatjana and Zezova, Aleksandra and Apostolov, Mico and Josheski, Dushko and **Paceskoski, Vlatko** and Namicev, Petar (2015) *Детерминирање на туристичките настани во Источниот регион на Република Македонија*.

Во проектот каде што учествува д-р Пачешкоски се констатира дека условите во кои се наоѓа Република Северна Македонија можат да се окарактеризираат како неповолни, во поглед на нејзината економска развиеност. Секоја земја, па така и нашата треба да ги искористи своите компаративни предности, своите потенцијали за да доживее економска експанзија. Настаните се интегрален дел на туризмот, но и нераскинлив дел со човечката цивилизација. Значи настаните се глобален феномен кои се повеќе добиваат на значење низ индустријата на евентите. Нашата држава, а и источниот регион иако имаат културно наследство, традиција, историја сепак до сега не го искористиле настанот како можност за брендирање на дестинацијата. Настаните имаат големо влијание врз секој сегмент од човековиот живот, во економскиот, општествениот, културниот и политичкиот. Причината поради која туристичките настани се сè повеќе популарни лежи во тоа што тие произведуваат многу позитивни ефекти и оптимални крајни резултати за целото општество.

Кандидатот д-р Влатко Пачешкоски има исклучително богата активност во повеќе сфери на наставно-научната дејност, научноистражувачката и апликативно-раководната активност. Земајќи го предвид широкиот дијапазон на неговиот интерес и неговата активност како професор, научник и истражувач, неоспорен е впечатокот за исклучителноста на неговиот интелектуален капацитет.

Во овие рамки од особено значење е развојната дејност на кандидатот која има третман на посебен системски сегмент, кој се усогласува со генералните барања и стандарди врзани и условени со професионалниот развој и негово напредување.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Согласно со Законот за високо образование и врз основа на Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, како и по деталното разгледување на доставената документација од единствениот пријавен кандидат доц. д-р Влатко Пачешкоски, Комисија констатира дека кандидатот **д-р Влатко Пачешкоски ги исполнува потребните законски услови за избор во наставно-научно звање вонреден професор во областа меѓународна економија**. Имено, кандидатот е доктор на економски науки во соодветната научна област, го има потребниот просечен успех на прв и втор циклус студии, како и потребните минимум 5 трудови во референтни научни списанија и/или публикации. Исто така, кандидатот претходно е избран за доцент на Економскиот факултет (УГД) - Штип и поседува докажана способност за изведување на високообразовна дејност.

Покрај општите законски услови, кандидатот ги исполнува и предвидените посебни услови за избор во наставно-научно звање за научната област меѓународна економија и се одликува со високи афинитети и солидни постигнувања во наставната дејност, научноистражувачка работа, како и стручно-апликативна примена на научните резултати. Д-р Влатко Пачешкоски веќе 17 години работи во високото образование од кои 6 како демонстратор, 6 како асистент и 5 како доцент на Економскиот факултет во Штип, период во кој активно придонесува во наставниот процес и научноистражувачката работа на ова институција, а дава придонес и во оспособувањето на помлади соработници. Во својата академска кариера кандидатот објавува бројни научни и стручни публикации, учествува на домашни и меѓународни конференции. Сето ова недвосмислено говори во прилог на квалитетите на д-р Влатко Пачешкоски како наставно-научен работник.

Според табелата со која се бодуваат целокупните активности на кандидатот за избор во звање (дадена во прилог), д-р Влатко Пачешкоски ги постигнува следните резултати:

- наставно-образовна дејност (НО) = 30 поени
 - научноистражувачка дејност (НИ) = 136 поени
 - стручно-апликативна и организациско-развојна (САОР) = 37 поени
- односно **вкупно (НО+НИ+САОР) = 203 поени**, со што го надминува потребниот број на предвидени минимум поени (75) за избор во звање вонреден професор.

Врз основа на изложеното, Комисијата го потврдува научниот и стручен развој на кандидатот и значајниот придонес кој го дава во областа меѓународна економија, односно во економијата.

При анализата и оценката на вкупната наставно-образовна, научно истражувачка и стручно-апликативна и организациско-развојна дејност на кандидатот може да се констатира дека д-р Влатко Пачешкоски реализира континуиран развој и постигнал значајни резултати во секој сегмент од наведените дејности од областа на економската научна мисла.

Поаѓајќи од изнесеното, Рецензентската комисија со особена чест и задоволство му предлага на **Наставно-научниот совет на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип да го избере доц. д-р Влатко Пачешкоски во наставно-научно звање вонреден професор за наставно-научната област меѓународна економија**.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Весна Георгиева-Свртинов, вонреден професор, претседател, с.р.

Д-р Емилија Митева-Кацарски, вонреден професор, член, с.р.

Д-р Круме Николоски, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Р. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
4.	Избор во звање доцент [1]	1	30			30
	ВКУПНО					30
Р. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
3.	Монографија или учебник [24,25]	2	10			20
4.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор) [2,3,4,5,6,14,15]	3	9	4	9	63
4.б.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (втор автор) [7,13,19,20]	2	6	2	6	24
4.в.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (трет автор) [8,9,10,11,12,16,17,18]	4	2	4	2	16
5.	Одбранета докторска теза	1	8			8
6.	Одбранета магистерска работа	1	4			4
16	Член на уредувачки одбор на научно списание (СЦИ/ЦА/останати) [23]	1	1			1
	ВКУПНО					136
Р. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		број	поени	број	поени	
3.	Монографија или научна книга [33]	1	10			10
13.	Учесник во проект [21,22]	2	5			10
28	Член на универзитетски орган [26]	1	5			5
29.	Член на универзитетска комисија [32]	1	2			2
30.	Член на факултетски орган, комисија [27-31]	5	2			10
	ВКУПНО					37
	ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ					203